

meymenetsiz musibet

tek perdelik işgal oyunu

yazan: şirvan akan

kişiler

KAFADAN
KALPTEN
KARINDAN
KASIKTAN

not: metni bestelerden ayrı düşünemiyorum. bizim rejimizde besteler çelik kasapoğlu, hakan çeliker ve defne koldaş'a aitti. bestelere ulaşmak isterseniz metnin sonundaki iletişim bilgilerinden bize ulaşabilirsiniz.

yazarın notu: bu metinde kopya yok, kopya var. içinizden okuyucuya *belirli* bir karşılık olmadan armağan edilen bu metne bir armağan vermek gelirse, bunu nasıl yapabileceğinizi metnin sonundaki notta bulabilirsiniz.

dört tiyatrocuyu sahneyi işgal etmiştir; birkaç gündür sahnede yaşamaktadırlar. dekor ve kostüm bir tiyatro salonunda bulunabilecek malzemelerden derme çatma oluşturulmuştur. seyirci salona girdiğinde kendilerini sahneye bağlamış ve çıkmayı reddeden oyuncularla karşılaşır. oyuncular başta seyircinin kendilerini sahneden atmaya geldiğini zannedebilir. sıyrık, uçuk, yüksek ruh hali oyun boyunca baki olmalıdır. (bu metin oynanırken samimiyet aranmalı fakat gündeliğe kaçılmamalı. çaresizlikten delirmiş, dünya sorunlarına çözüm bulamamaktan saçmalamaya başlamış bir halden başladığı akılda tutulmalı. ayrıca bizim rejimizin oldukça hareket odaklı olduğunu eklemeliyim.) belli bir süre ne söyleyeceklerini arar veya yüksek bir ruh hali içinde 'kendileri gibi' durmaya çalışırlar. bir noktada içlerinden biri, ne söylenmesi gerektiğini düşünmeye başlar.

KAFADAN - bir oyunun başlangıcı önemlidir!

(es olur)

KARINDAN - bu bir pipo değildir!

(es olur)

KASIKTAN - ne alaka şimdi yani?

KARINDAN - niye öyle diyorsun işte, sen öyle deyince onun gibi oldu. yani işte sen oyunun başında oyunun başlangıcı deyince ona benzedi diyorum.

KASIKTAN - hiç ilgisi yok, "bu, oyunun başlangıcıdır" deseydi, öyle olurdu.

KAFADAN - hayır hayır, "bu, oyunun başlangıcı değildir" deseydim öyle olurdu.

- aa! *(bunu beğenirler)*

KAFADAN - bu, oyunun başlangıcı değildir!

...

KALPTEN - şimdi. karşınıza samimiyetle arınmak ve hikayelerimizi anlatmak için...

KAFADAN - hii, aaaah! açıklamak istedim, açıkladın, bütün o gizemli anı bozdun, zaten bir gram gizemimiz iki çekirdek büyümüş var onu da kaçırdın! al, seviye filan düştü!

KARINDAN - ben de alıntı yapacak 100 tane filozof bilmiyorum yani, yaptım o kadar işte.

KAFADAN - o alıntı bir filozoftan değil ki.

KARINDAN - işte, tamam, bilmiyorum dedim ben de, biliyorum demedim. bilseydim biliyorum dememe kalmaz alıntı yapardım zaten.

KAFADAN - bak o bile daha edebiyatlı konuşuyor. biz buraya neden geldik? kendini topla. hadi bakalım.

(birisinin etrafında toplanırlar. hazırlık.)

- tamam?
- hadi. sen gir. *(diğer ikisi arkaya gider)*

KARINDAN - oyuncu. tok gözleriniz için arınacak. gözlerinizin buğusunu silmek için kendini ateşe atıyor. harika oynamayabilir ama en azından cesaretini takdir edin. ilan edebilirsiniz.

KAFADAN - arınma ilan ediyorum.

(gidip geldiğimiz iki nokta var: arınma ve oyun. arınmanın meselesi sahnede bir gerçeklik/hakiki bir an yaratmak.)

(girer –arınmaya girer anlamında.)

KASIKTAN - en sana özeline en sıradan olduğu yerdesin. insanlar büyük devrimlerden önce böyle hissetmiş olmalı diye düşünüyorsun. tarih kitaplarında bahsedilen büyük çöküş, korkunç yozlaşma böyle bir şeydi herhalde diye düşünüyorsun. her an diyorsun, her an bir şey olabilir, olmak zorunda çünkü böyle devam etmesi imkansız, hani son sürat dibe doğru iniliyor da gidecek daha fazla yer kalmadı artık, her an bir şeyler değişebilir artık. bunu diyorsun kendine, içinde her an büyük bir şeylere tanık olacaktımsın gibi bir his. devrim olacaktımsı gibi. 2 milyon kişiyle tek beden olacaktımsın gibi. uzaylılar gelecekmiş gibi. seni kurtaracaktımsı gibi... tek beden olduğun tek kitlenin seviştiklerin olacağını anlayana kadar sürüyor bu his. her şey daha da kötüye gidiyor. buradan dip yok derken, hiç tahmin etmediğin, edemeyeceğin yepyeni bir pislige boğuluyorsun. insanoğlu işte diyorsun. yaratıcı bir varlık.

(çıkır –arınma sert bir şeydir.)

KARINDAN - evet. oldu gibi mi?

KASIKTAN - yani.

KALPTEN - nasıldı senin için?

KASIKTAN - yani. ...

KAFADAN - ilk olduğun için öyle oldu.

KASIKTAN - hayır yani iyice anlatmak lazım. uzun uzun anlatmak lazım. detaylarıyla, sindire sindire, yedire yedire, hafızaya kazıya kazıya anlatmak lazım.

KAFADAN - ben de bugün metrobüste... metrobüs. metrobüs. edebiyatta televizyon kelimesi kullanıldığından beri sanat aynı değil artık.

KASIKTAN - neden, sanat yüksek şeylerden bahsetmeli ve televizyon, hazretlerimiz için yeterince yüksek değil mi?

KALPTEN - hiçbir şeyin büyüğü, hiçbir şeyin hiçbir gizemi kalmadı ama. bari edebiyatta kalsaydı.

KAFADAN - bir tiyatrodaki metrobüs diyerek seviyeyi düşürüyorum: metrobüs.metrobüsmetrobüsmetrobüsmetrobüsmetrobüsmetrobüsmetrobüsmetrobüsmetrobüsmetrobüs metrobüsmetrobüsmetrobüs. *(seviye düşürme jesti)*

KALPTEN – seviyeseviyeseviyeseviyeseviyeseviye (*seviye yükseltme jesti*)

KALPTEN - metrobüsle ilgili bir sorunun mu var senin?

KARINDAN - metrobüsle değil seviyeyle ilgili bir sorunu var gibi.

KASIKTAN - bazen parantez içlerini okuyan dış ses -ve iki kadın öpüşür. (*dış ses yok, oyuncu söylüyor.*)

KALPTEN - niye öyle dedin, oyuna mı giriyoruz?

KASIKTAN - hayır canım, malzeme verdim... hadi; -ve iki kadın öpüşür.

KARINDAN - ve başımıza taş yağar.

KALPTEN - ve sansürleniriz.

KAFADAN - olabilir, ama kim tarafından?

KARINDAN - muzir haşrifat. münzir haraşef. münzir harafat.

KASIKTAN - yaser arafat!

KAFADAN - aaa, seviyeee!

KARINDAN - ve geceyi nezarete geçiririz.

KALPTEN - neden hep o tarafa geçtiniz, şu da var: ve ünlü oluruz

KASIKTAN - ve tiyatrodan para kazanırız.

KAFADAN - tarihte bir ilk olarak.

KALPTEN - ve eleştirmenlerden tam not alırız.

KARINDAN - ve ödül alırız.

KALPTEN - ve herkes oyunumuzun ne kadar muhteşem olduğundan bahseder.

KARINDAN - hayır, öpüşmezsek ayıp artık. yani bunu istemedi mi bizim seyircimiz in your face'i göklere çıkarıp...

KAFADAN - in your face ve 'bizim' diyerek seviyeyi düşürdün.

- (*aynı anda bir "bizim" gestusu yaparak hep birlikte*) BİZİM!

KARINDAN - bizim diyerek mi? bizim deyince de seviye düşüyor mu?

KALPTEN - canım, iyelik ekleri, sahiplenmeler, dışlamalar; isim vererek edebiyatsız nüktesiz kalıyoruz anlamında.

KARINDAN - eminim "onların" desem seviye öyle düşmez ama.

- (*aynı anda bir "onların" gestusu yaparak hep birlikte*) ONLARIN!

KASIKTAN - bunun için kime teşekkür edelim?

KARINDAN - gerilere gidebiliriz, nitekim bunun cevabını tarihte aramamız gerektiğini düşünüyorum.

KALPTEN - aa?

KARINDAN - hayır hayır. imparatorluk demek istedim.

- *(aynı anda bir "imparatorluk" gestusu yaparak hep birlikte) İMPARATORLUK!*

KARINDAN - neyse, yani şimdi ben öpüşülmemesi gerektiğini düşünüyorum. ne bileyim, yani böyle bir şeylik var tam üstüne parmak basamıyorum ama yaparsak sırf yapmış olmak için yapacağız gibi. zaten yani, çok da özel bir şey değil, herkes grup seks filan yapıyor artık, sıradan bir şey oldu.

KASIKTAN - sana çok önemli bir şey söylemem lazım. bak... bunu benden duymanı istemezdim ama grup seks... senden önce de vardı. şimdi sen mesela yedi yaşında koca bir armudu ilk defa hayatında mideye indirdin diyelim. bu, daha önce kimsenin armut yemediği anlamına mı gelir? lütfen herkesin armut ağacını salladığını gördüğünde bu kadar hayal kırıklığına uğramaktan vazgeç. yani tabii, grup seksin ayağa düştüğüne ben de inanıyorum ama bu düşüş geçtiğimiz on sene içinde değil, bayağı antik yunan'da filan oldu herhalde.

KARINDAN - gerçekten çok sağ ol. renkler filan daha parlak hale geldi, nasıl bir uyanış yaşattın bana böyle. geri zekalı.

KALPTEN - şimdi ben... yani in your face'te hiçbir şey gerçekten olmuyor. yani çok şoke edici bir sanat yaptığını iddia edip, sahnede işeyeceğim diyip işemeyen, işkence yaparmış gibi yapan adamlar var. onlar da antik yunan'dan beri mi var acaba?

KASIKTAN - aynen! antik yunan'dan beri olan şey bu! bence istenilen de bu ama işte. yani işeyeceğim deyip işememen. bunları gerçekten yapsan seni aforoz ederler. yani o sınırdaki kalıp sürtünmek iyi, bunun lafını etmek, fantezisini kurmak, iki lafın başına sakız yapmak iyi de, bir tek gerçekten yapması kötü.

KARINDAN - aslında yani belki de o kadar yanlış bir yerde değiller. karşı çıkılması ve aşılması gereken bazı sınırlar vardır belki gerçekten. ama bence asıl sorun, öpüşür gibi yapıp öpüşmemek. o zaman karşı çıktığın konvansiyonu yeniden inşa etmiş oluyorsun. yani ne, fantezimizde göğün yedinci katı, gerçeklikte yerin yirmi bin fersah altındayız, gökтейken yalnız ama uçuk, yerde hep birlikte ve ahlakçıyız.

KALPTEN - ya bence biz... biz öpüşemeyiz. öpüşsek de onlar bunu göremeyecek. şimdi burada çırılçıplak soyunsak ve sevişsek insanların bunu fark etmeyeceğini düşünmeye başladım. bir çeşit algı eşiği gibi.

KARINDAN - bir soru daha var... neden bazı sınırları aşmaya çalışıyoruz?

KAFADAN - bu neredeyse seviye düşürecek kadar basit bir soru.

KALPTEN - sınırlar çok satıyor da ondan.

KASIKTAN - seks satar.

- *(aynı anda bir "seks" gestusu yaparak hep birlikte) SEKS!*

-

KAFADAN - seks ve şiddet o kadar sattı ki kendini yeniden üretemeyeceği bir noktaya geldi. seks ve şiddet bir duvara toslamış, kafalarını aynı noktaya vurup duruyorlar, vurup duruyorlar! insanlar artık bunu izliyor, seks ve şiddetin kendisini değil de seks ve şiddetin kendisini yeniden üretecek alanı kalmadığı için kendisini yok edişini.

...

KASIKTAN - ee... o kadar laf ettikten sonra şimdi öpüşmek mi lazım öpüşmemek mi?

...

KARINDAN - tuhaf oldu.

KALPTEN - ay, oyun! oyun ilan et!

KAFADAN - tamam. öpüşüp öpüşmeme noktasına geldiysek artık, sahne adabıyla neye inanıyorsak onu yapma vaktidir. dolayısıyla oyuna şimdi girmek doğru seçim.

KASIKTAN - kimde ilk oyun? ben ilk arınmayı yaptım, oyunu başkası yapsın.

KARINDAN - giriyorum. ilan et.

KAFADAN - oyun ilan ediyorum!

KARINDAN - armut ağacı!

KASIKTAN - ooo, armut ağacı? ha!

KAFADAN - hayır, hayır, öyle bir yere gitmiyoruz.
armut ağacı ya da ezeli hapse mahkum olan adam!

(oyunlarda mesel anlatılıyor, karakterler canlandırılıyor. anlatımda ortaoyunu, osmanlı şenlikleri ve kabare stilleri.)

rençper - oh! önce toprakla oynayacağım biraz, sonra ayak parmaklarımın arasından güneşi seyredeceğim.

tembel – oh! sen toprakla oyna biraz, ben o sırada ayak parmaklarımın arasından güneşi seyredeyim.

bey – oh! ... bu ağaç benim olsun mu?

(rençperler omuz silker)

bey - armut?

(rençperler istemez.)

bey - armut yemelisiniz. çok güzel bak.

rençper - burası da armut ağacı. neden oraya gelelim ki?

bey - (*sinir olur*) iyi o zaman. ben burayı benim ilan ettim. sadece başında durmaya bir armut veriyorum.

(*bu tembelin ilgisini çekti. yavaş yavaş o tarafa geçer*)

bey - oh! ağacımın altında ne de güzel duruyorum. hiçbir şey yapmadan!

tembel - oh! ayak parmaklarımın arasından güneşi izliyorum, armut ağzıma düşüyor!

rençper – oh! toprakla oynadığım için canım sıkılmıyor hiç, güneşi izlerken ayak parmaklarımın arasından, tatlı bir yorgunluk var. oh!

(*bey'le tembel bir türlü tatmin olamadılar, sinir oldular. bey tembelin kulağına bir direktif verir. tembel gidip rençperin ağacını tarlasını üstünde zıplayarak harap eder. rençper sinirlenir ama pek bir anlam veremez. tembel, bey'e geri döner.*)

bey - (*tembel'e*) armut? (*bir süre armut yerler*)

rençper – (*armutsuz kaldı. bir süre idare eder ama sonunda*) şu armuttan versene biraz.

bey - aa, olmaz, anca bize yetecek kadar var.

rençper - nasıl size yetecek kadar, tanrıların armudu, hepimize yetecek kadar var.

bey - ama herkes böyle düşünürse ne olur? armutların soyu tükenir. bunu bir sisteme oturtmak lazım. sen benim için birkaç iş yap, ben de bunun karşılığında sana armutlarımın bir kısmını vereyim.

rençper – (*bir süre kararsız kalır*) aman canım, nasılsa hep çalışıp yiyordum, hiç şu kıytırık gibi yattığım yerden ağzıma düşmedi armut, ne fark eder? anlaştık!

(*bey bir değneğe armut takıp rençperi tazı gibi koşturur, kendi çarkını döndürttüğüne dair bir oyun. sonunda rençper sıkılıp zaten başından beri kendisinin olan armudu kalkar alır.*)

rençper – eeh!

bey - aaaaayy, hırsıııııı!

tembel – (*birden silahlanır*) sizi böyle alalım!

(*mahkeme kurulur*)

yargıç – hırsızlık etmişsin. kendin için söyleyeceğin bir şey var mı?

rençper – hırsızlık mı etmişim? ama bizimdi zaten oralar?

yargıç – oralar?

rençper – yani dağlar, taşlar, ovalar.

yargıç – dağlar taşlar ovalar yüzünden mi buradayız; armut aşırımsın!

rençper – işte o da bizim olan yerlerin içindeydi zaten. kendimi bildim bileli ben kimseden izin almadım armut yemek için.

yargıç – başından beri sana ait olanı aldığın için cezalandırılmak istemiyorduysan başından beri sana ait olanı daha başından başkasına vermeyecektin.

rençper – ne? ben mi verdim?

yargıç – o mu aldı?

rençper – e, o aldı!?

yargıç – neden aldı, onun muymuş?

rençper – nasıl onun muymuş? başından beri bana aitmiş demedik mi en başta?

yargıç – ama başından beri sana aitse başından beri ona da aittir, çünkü hepimize aittir. bu durumda başından beri hepimize ait olan bir şeyi aldığın için sen suçlu oluyorsun.

rençper – ama başından beri hepimize ait olan şeyi ben bana ait kılıp başkalarına vermezlik mi ettim?

yargıç – ama başından beri hepimize ait olandan birisi hakkını alınca hakkın yenmiş gibi... mızızlandın!

bey, tembel – hii, mızızlanmış mı!
mızızlanmış mı, ne korkunç!

(ceza kesilecek. büyü araç gereçleri çıkar. lanet okur gibi ceza kesilir.)

yargıç – elimdeki kutsal kitabın, arkamdaki yalakanın, altımdaki koyunların ve üstümdeki armudun bana verdiği yetkiyle işlediğin suçun, yani mızızlanmanın en büyük günah olduğuna kanaat getirdim. ecelinden yardım bulamayasın! tarih çarkına sıkışıp kalasın!

ölmesin,

ölemesin

sonsuz kadar zindanlarda çürürken

gardiyanını armut yerken izlesin!

(oyundan çıkarlar)

KASIKTAN - şu şiddet üzerinden yürüyebiliriz bence.

KALPTEN - hangi şiddet? verdikleri cezadaki şiddet mi?

KASIKTAN - yok. ne bileyim. yani bu noktada kavram olarak şiddet geldi.

KALPTEN - nasıl, yani senin için bir türlü hani aklından çıkmıyor değil de dönüp dönüp hesaplaşıyorsun gibi mi? değil mi?

KARINDAN - şiddet görmek mi şiddet göstermek mi? şiddet göstermek deyince de bak sanki hani şiddetli bir film yapmak gibi bir anlam çıktı...

KAFADAN - zaten ikisi paket halinde geliyor sanırım.

KALPTEN - şiddetle sinema mı?

KAFADAN - şiddet görmekle göstermek.

KASIKTAN - evet, bana da tanıdık geldi bu dediğin.

KALPTEN - ama ben daha çok toplu şiddet olaylarından bahsedelim derim.

KASIKTAN - bunu da tartışırım. mesela erkekler karılarını toplu halde dövmezler, ayrı ayrı zamanlarda ayrı ayrı mekanlarda, ayrı ayrı döverler ama buna da toplu şiddet denilebilir çünkü toplu halde erkeklerin eylemi kadınların aczidir.

KAFADAN - tamam, bu da bir şekli. polisin copu meselesi var ama mesela. önemli bir imaj. bir adam, yani bir insan, sen kalk, kendi bedeninin sınırlarından çık, uzan taa başka bir insanın bedeninin sınırlarına kadar, sonra da onun bütün vücut bölünmezliğini, beden dokunulmazlığını aş, sınırlarından içeri gir ve ona iz bırakacak şiddette bir eylemde bulun... elindeki cop nesnesi önemli burada.

KALPTEN - nasıl önemli? yani bizi kucağına yatırıp eliyle şaplak atarak dövse daha mı farklı olacak?

KAFADAN - hayır işte onu diyorum. bir, bir eve kapıyı kırarak girip içeriyi dağıtmak vardır. sen şimdi kapıyı kırıp içeri girmiyorsun da pencereden taş atıyorsun; ama bu seni haneye daha az tecavüz eder kılmıyor. yani birazcık hamile olamayacağın gibi birazcık tecavüze de uğrayamazsın.

KALPTEN - bir çeşit tecavüzdür diyorsun.

KAFADAN - tecavüzün çeşitleri çoktur diyorum. uzantı, yani şiddetin öznesi hale gelen nesne, bir organ gibi, bir kavram olarak erkekliğin ikinci organı gibi, kişinin kabil olduğu şiddeti alıyor böyle ikiye katlıyor. sen şimdi şiddet öznesi olan nesneyi, taşı, copu, kırbacı alıp süs diye şöminenin üstüne de koyabilirsin. ama yine de o nesne bir silah olmağını bırakmaz.

KARINDAN - *(gülüyor, bir şey söyleyecek gibi olur.)*

KAFADAN - sakın, sakın, dur şimdi bir şeye parmak basmak üzereyiz.

KALPTEN - hayır! basma sakın! çok kötü oluyor sonra. o kadar çok tükürdüğümü yaladım ki artık midem bulanıyor. hem de sürekli! hiçbir şeye parmak filan basma. bazı şeylerin bugün için böyle olduğuna dair gözlemlerde bulun, sonra hemen kaç parmak basma mahallinden.

KARINDAN - haklısın. tamam, tamam! hemen başka bir yere geçelim.

KASIKTAN - kısaca arınma başlasın. ilan?

KAFADAN - arınma ilan ediyorum.

(girer)

KALPTEN - onu sevmek için mi kendimi sevdirmek için mi sevginin ne olduğunu anlamak için mi buradayım ben ne için buradayım ben ne biçim buradayım ama benim dışımdaki bu dünyanın geri kalanındaki bu bana çok benzeyen ve bu bana hiç benzemeyen insanlığın geri kalanıyla ben ne yapmak için buradayım uzaylılar tarafından normal insan davranışını öğrenmek için gönderilen öncü birlik miyim sosyopat mıyım seri katil miyim normal insan davranışını taklit ederek toplumun bir parçası haline gelmeye çalışan çocuklar da mı seri katil o zaman çocukluk diye bir şey var mı yoksa bu bir uydurma mı aşk diye bir şey var mı yoksa bu bir pazarlama stratejisi mi pazarlama deyince seviye düşmedi çünkü şirketlerin bize pazarladığını değil bizim güdülerimizi yaftalama stratejimizi kastettim ama siz nasıl isterseniz öyle anlayabilirsiniz ben çünkü son zamanlarda hiçbir şeye inanmıyorum inanmamak nasıl bir şey çok iyi anlıyorum o yüzden size neye inanacağımızı ben söylemeyeyim siz neye inanabiliyorsanız ona inanın ben de inanmıyorum bunca yıldan uğraştan sonra şu inanca vardım galiba büyük dinler haklı ve cinsellik hayat enerjisini alıp götürüyor ve belki gerçekten uzun aralıklarla yapılmalı ve nefis tutulmalı çünkü insan günde beş kere boşalınca başka bir şey yapacak hali kalmıyor insanlığın kolektif bilinçaltına güveniyorum ama kutsal kitaplar da insan aşkından ziyade tanrı aşkından bahsediyor? hiiiuupp.

(çıkar)

KASIKTAN - yani seninle arkadaş kalmak için yatmamız mı lazım?

KALPTEN - ne?

KASIKTAN - bak, yanlış anlama ama seni seviyorum.

KALPTEN - bir dakika. bir şey geldi aklıma.ahaha! başladığım yere dönmek için bu kadar büyük bir tur attığıma inanmıyorum!

KASIKTAN - yön uygun hep kötü olmuştur zaten.

KARINDAN - büyük bir uyanış mı yaşıyorsun?

KASIKTAN - nasıl, iyi mi? iyi geliyor mu?

KAFADAN - sen bunlardan her gün yaşamıyor musun?

KALPTEN - evet, evet. bugünkü de güzel. dünkü fena değildi. ama bugünkü bayağı havai fişekler!

KASIKTAN - hadiiii?!

KALPTEN - hani demiştım ya, ha işte o aslında şöyle yani. dünyadan alınacak bir şey kalmadı, kimseden bekleme, en büyük gizem kendinsin!

KAFADAN - ben dünkünü daha çok sevmiştim. seçmekte özgürsün filan...

KALPTEN - öyle ama. yani şey öyle. dünya. alınacak bir şey kalmadı. o yüzden zaten elini neye atsan elinde kalıyor. her şey ya çok havada ya da kırık dökük yerlerde... her şey ama her şey böyle... çin malı. çin'de üretilmiş beşinci sınıf bir mal gibi. her şey. yani sokaklar, insanlar, ağaçlar, atmosfer, güneşin rengi, şehrin rengi, şehrin kokusu, evler, evlerin kokusu, dükkanlar, insanlar, kadınlar, çocuklar, adamlar, oğlanlar, yaşlılar, orta yaşlılar, zenciler, çinliler bile. çinliler bile çin'de üretilmiş çinli kopyasına benziyor.

KASIKTAN - o zaman onlara çin malı olmayan bir şey ver.

KALPTEN - hihih!

- oyun mu ilan edelim?
- oyun ilan edelim.
- oyun ilan ediyorum.
- iki kardeş kanı ya da boynumuzla ilgili bir anatomi dersi!

(iki kardeş. biz bu meseli gölge oyunuyla anlatmıştık.)

büyük – şu karşısı yunan adası!

küçük – burası da babamın armut tarlası.

büyük – bunlar bu kışın hasadı,

küçük – bu da derebeylerin payı.

padişah – *(kardeşlerin olduğu yeri kastederek)* burası sarayın hazine odası.

dalkavuk – içindekiler de sultanın malı.

büyük – aa! karşıdan gelenler ne öyle?

küçük – bir kuş, bir peri?

büyük – hayır, ejderhayla gulyabani!

padişah, dalkavuk – hiii! *(birbirlerine sığınır)*

küçük – köydeki bütün erkekler de cephede!

büyük – kadın başımıza ne işler gelmede!

küçük – böyle deyip de boyun eğmek olur mu?

büyük – yaradanın bize reva gördüğü son bu mu?

küçük – madem hal böyle...

büyük – kaybedecek fazla şey de yoksa hele...

küçük – boyun eğmektense kadere,

büyük – boyun eğmektense gulyabaniye,

küçük – boyun eğmektense ejderhaya, canavara

büyük – pamuk eller... kılıçlara!

(kardeşler temsili bir savaş ve zafer oyunu oynarlar)

büyük – aa! bu kapıdakiler?

küçük - minnettar köylüden hediyeler!

padişah – sarayımın duvarlarını geçti de kulağıma kadar geldi;
bizi iblislerden kurtaran iki köylü kızımı öyle mi?

dalkavuk - ben de şaşırdım ama öyleymiş, beli.

padişah – git imparatorluğu şerden koruyanlara bir çuval altın ver.

dalkavuk – hemen hünkarım.

(kardeşlere doğru yolda çuvaldan çalma oyunu)

dalkavuk – *(kardeşlere)* sultandan size üç altın! *(saraya geri döner)*

küçük – aslan ablam benim! imparatorluğun yiğidi!

büyük – akıllı kardeşim benim! cesaret timsali!

padişah – altınları verdin mi?

dalkavuk – verdim efendim.

padişah – sevindirdik mi garipleri?

dalkavuk – eh, yani, kuru bir teşekkür ettiler efendim.

padişah – sen ne demektesin, bir çuval altına eteklerime kapanmalılar!

dalkavuk – eh işte, bu köylüler biraz nankör olurlar.

padişah - köylünün de hem nankör hem kuvvetli, hem de fitnefesat olanından korkulur.

dalkavuk – sağı solu kestirilemezler!

padişah – bunlar gün gelir kibirlenir, beni de tahtımdan ederler!

dalkavuk – sümmehaşa!

padişah – hemen atlarımı hazırla!

büyük – aa, karşıdan gelenler ne öyle?

küçük – ejderhayla gulyabani?

büyük – hayır, sultanla erleri!

küçük – hayırdır?

büyük – bu bir şereftir.

küçük – öyleyse saygıda kusur etmeyelim.

büyük – tabii, ne de olsa haşmetlimiz için yapmadık mı onca yiğitliği?

büyük – hünkarım, sefa getirdiniz, buyurun hele.

küçük – huzurunuzda boynumuz kıldan ince.

(boyun eğmeler)

padişah – bugün eğilen boyunlarınızın

yarın kalkabilecek başlarına ihtarımdır

kraldan kralcı olan eksik mintanlara

böylesi müstahaktır!

(kelle vurulma oyunu)

(oyundan çıkarlar)

KASIKTAN - belki de şiddet konusunu buraya almalıydık.

KARINDAN - evet, buraya da girebilirmiş.

KALPTEN - aslında biraz da korku mu var?

KASIKTAN - neden öyle dedin?

KALPTEN - ne bileyim. sultan korktu ya.

KAFADAN - evet evet. yani şimdi insan bu kadar korkunca şiddet başvurulabilir bir yol haline geliyor olmalı. sahip olduklarını kaybetmekten korktuğun için başka bir memleketi işgal ediyorsun ya da sokağa dökülüp hakkını arıyorsun.

KARINDAN - yani sen şimdi nasıl zorbayla zulmü görenin motivlerini aynı kefeye koydun? baştağının şiddetiyle alttağının şiddeti bir mi?

KAFADAN - bir değil ama şunu diyorum. zulmü yapan, baştağı biri, insan; soyut bir fikir ya da kağıt üstündeki bir anlaşmanın harfleri değil. hükümetin baştağı adam, ordunun baştağı adam, polisın baştağı adam, şirketin baştağı adam ve adamlar. genelde de adamlar tabii. onların kaybedecekleriyle hükümetin altında ezilen, ordunun altında hazrola geçen, polisın altında sürünen ve şirketin altında kanı emilen kişinin kaybedecekleri arasında büyük bir fark da olsa, biri konforunu biri artık tek elinde kalan şey olan insanlık onurunu kaybetmekten de korkuyor olsa, sonuçta iki taraf da kaybetme korkusu üzerinden hareket etmektedir.

KASIKTAN - evet, bu analizin bizi tam 10 yıl ileriye götürdü.

KARINDAN - bence korku. bende korku. ben yani... ne kadar korkmuş vaziyette, ne biçim korku dolu olduğumu tahmin edemezsiniz. korkmadığım şeyleri sıralasam daha kısa sürer işimiz. yani bir kere büyük bir gelecek korkum var, ve ne kadar çalışırsam çalışayım, bir türlü bir gün aç ve açıkta kalma korkusunu atamıyorum üstümden. e daha ihtiyaç piramidinin en altını halledemezken benden hayatın anlamı üzerine düşünmemi beklemeleri çok saçma. gerçi ondan da korkuyorum, yani hiç farkına varmadan yaşayıp hayat galesi denen ruh öldürücü musibetin altında kalmak, kendi hayatımı ıskalamak ihtimali beni korkutuyor. *(ilan edilmeden ve kendisini engelleyemeden arınmaya girer)* yalnız kalmaktan korktuğum için biriyle evlenme potansiyelim beni korkutuyor. yalnız ölmekten korktuğum için çocuk doğurma potansiyelim beni korkutuyor. çocuk doğurma potansiyelim beni korkutuyor. çirkinleşmekten korkuyorum. çirkeleşmekten korkuyorum. bu kadar güvensiz bir yerde bu kadar korkuyor olmaktan utanmıyorum ama kendimden nefret etmekten korkuyorum. reddedilmekten korkuyorum. başarılı olmaktan korkuyorum çünkü kaybetmekten korkuyorum. sevilmemekten o kadar korkuyorum ki hiç sevemeyeceğimden korkuyorum. sevgi diye bir şey olmamasından korkuyorum. tanrıların ölmüş olmasından korkuyorum. insanın gerçekten değişmez bir doğası olduğunun kanıtlanmasından ve bütün umutların tükenmesinden korkuyorum. *(çıkır)*

KALPTEN - nasıl girdin öyle çok şaşırdım birden. çok etkilendim. çıkabiliyor musun?

KARINDAN - çıkamamaktan korkuyorum.

KAFADAN - ben de korktum şimdi...

KASIKTAN - neden korkuyoruz, bir dakika...

- hi! ah! ne oldu öyle?
- eyvah!
- ben! ah! ben de!
- ayh, çok fena oldum ben!
- paralize olmak üzereyim!
- sağma soluma felç inmek üzere!
- ben dondum kaldım.
- hareket edemiyorum,
- ödüm patlayacak,
- korkumdan öleceğim,
- çok kötü durumdayım,
- histeri eşiğinde var olmaktan
- yoruldum!

KORKU VE KAÇINMA TANGOSU

faytonlar bile
yoldan çıkabilir
adalarda her gece
üstünden atlar geçebilir

gemiler batabilir
martılara attığın simit
barbar kuşların
senden önceki yemeği olabilir

ah, cumhuriyet bile çökebilir
kezzaplar, kılıçlar
geceye hükmedebilir

müzik başladıysa
kalkıp dans edersin
son dansın olacaksa
gerçekten afili görünmek istersin

mağşer habersiz gelmedi
umduğunu da
bulduğuna da
mideye indirdi
tanrı misafiri
kapımız hep açık
ama şömineden kaçtık
kıyametler koparken
biz fiyakalıydık

köprüler çökebilir
amerika bize de girebilir
memleket artık yüzünü
doğu'ya da dönebilir

bu söylediğin son şarkı
yediğin son yemek
yaşadığın son aşkı
kimseye anlatamadan gitmek

eyvahlar,
güneş patlayabilir
ay çarpabilir
kara delik yutabilir

mağşer habersiz gelmedi
umduğunu da
bulduğuna da
mideye indirdi
tanrı misafiri
kapımız hep açık
ama şömineden kaçtık
kıyametler koparken
biz hala fiyakalıydık

(şarkıdan sonra bir noktaya kadar içten titremeler devam etmeli)

KALPTEN - aaa. hayattayız hayatta! hayatta olmasak korkmayız bu kadar!
hayattayız!?! hayatta!?

KARINDAN - nasıl sevinebiliyorsun? hayatta olduğumuz için öleceğiz. hayatta olduğumuz için bu kadar korkunç risklerle karşı karşıyayız. hayatta olmasaydık bunların hiçbiri olmazdı!

KASIKTAN - belki de şiddet konusunu buraya almalıydık, aaaaa hayır! birbirimizden çıkar acısı, birbirimizden!!!

KALPTEN - aaaaaa? neden öyle dedin?

KAFADAN - hep öyle olur. bizim gibiler hep birbirini vurur!

KASIKTAN - işte belki de buraya almalıydık şiddet konusunu. aaa, hayır, sakın!

KALPTEN - her yere koyabiliyoruz. her yerde şiddet mi gördüğümüze karar verdik? hani temel içgüdü filan.

KAFADAN - hayır hayır. bence korku kısmında konuşmak en doğrusu.

KARINDAN - titrememi engelleyemiyorum. bir şey ilan edelim. ilan edelim, ilansız girmesin kimse bir daha, çok fenaydı, anlamadım niye bu kadar korktuk.

KAFADAN - arınma ilan ediyorum! (*girer*) tüm bunları hissedene bir tek sen varmışsın gibi hissettiğin günleri özledin. yalnız olduğunu zannetsen de en azından özel hissediyordun. şimdi, en uç hayallerinin bile başkaları tarafından paylaşılmayı da geçelim, ayaklar altında piyasa filmlere konu olduğunu gördükçe içinden bir şeyler kopuyor. daha da uça diyorsun, daha da sınırlara, daha da sınır ötesilere. hayatta olduğunu hissetmek için giderek daha fazla

kaosa ihtiyaç duyuyorsun. gel gör ki seninle birlikte büyük bir kalabalık da aynı şeyi hissediyor. özgün ve otantik bir şey bulmak imkansız oldu. itile kakıla gaz odasına götürülen yahudilerin duygusuyla özdeşleşiyorsun, *(aynı anda gestus yaparak hep birlikte fısıltıyla: yahudi!)* çayirlarda felsefe yapan yunanlılarla değil. *(aynı anda yunan korosu gestusu yaparak hep birlikte: yunanlılarla değil!)* tek başına olsaydın, tek başına kurtulman da mümkün olurdu. ama tek başına değilsin. kurtulursan da herkesle birlikte olacak bu. araman gereken özgünlük mü hala? samimiyet, belki.
(çıkar)

- samimiyete vardın.
- samimiyete vardı.
- samimiyet diyor.

KAFADAN - samimi olunca kimse beni anlamıyormuş gibi hissediyorum ben işte.

KALPTEN - bence o zaman kendine karşı samimi olmadığın anlamına geliyor. samimi yerde anlaşılma çok yok bence.

KAFADAN - o senin sıradanlığın olmasın.

KARINDAN - neden olmasın. insanlığın bir parçası olmakta utanılacak bir şey yok.

KAFADAN - öyle misin gerçekten? emin misin, şöyle olduğun gibi gösteren kendini anlaşılacak mı sanıyorsun? herkes özdeşleşecek mi sanıyorsun?

KARINDAN - buna inandığım için buradayım.

KAFADAN - git bak, öyleymiş kendin gör.

KASIKTAN - gir!

KARINDAN - meydan okumanı kabul ediyorum. girelim. sonra da çıkışta anlaşıldı mı diye sorarız. şey yapalım. böyle... mmh... aggr...

KALPTEN - beraber girelim arınmaya.

KARINDAN - hah! hemen ilan et.

KAFADAN - toplu arınma ilan ediyorum.

(konuşma şeklinde. birlikte bir şey yapmaya çalışarak. anlamlı kafiye tutturana kadar kesik ve arada yorumlu.)

bir ülkenin... aaa...

rejimi değişebilir... hmmm

baştakiler yerlerini...

başkalarına bırakabilir...

(KARINDAN - yani. bak, gayet anlaşılabilir gidiyor.)

(KAFADAN - şimdilik.)

maya takvimi doğru çıkabilir

(eeeh)

okyanuslar kararabilir

(korkuyu geçtik. başka bir konuya gir)

sultanlara deli tokadı

lordlara kimler dur demiş

(KARINDAN - eyvah. saçma oldu)

markinin kellesini kim istemiş

(KASIKTAN - çok saçma oldu. korku ve şiddet, terör ve dehşet dışında anlatacak bir şeyimiz yok mu?)

ahırdaki atlara binip de

ali baba avrupa'ya ters girmiş

(ahah, bak biraz oldu gibi bu, devam devam)

(KARINDAN - ne yapalım, ben mi istedim böyle olmayı. saçma olmuş. anlaşılmazmışım. beni dönemimin sosyoekonomik koşulları içinde okusun siz aydınlar.)

başımıza yağan taşlar

daldaki baykuşlar

gece kovalamacaya çıkan

sapkın,

kırmızı gözlü,

dehşetengiz

tavşanlar!

(aynı anda tavşan gestusu yaparak hep birlikte) TAVŞANLAR!

kovaladığınız ben miyim

ben miyim

ben miyim

bu dünyaya gelmeyi ben mi seçtim

ben mi seçtim

ben mi seçtim

müzik başlamışsa

kalkıp dans edersin

bu müziği ben mi seçtim

ben mi seçtim

ben mi seçtim

başımıza yağan taşlar

baykuşlar tavşanlar ve kurtlar

benden önce de buradaymış

bu kavgayı daha önce
ben mi verdim
ben mi verdim
ben mi verdim
ben mi verdim
ben mi verdim
ben mi verdim
ben mi verdim

ama yine de
taş gelir
benim kafamı yarar

baykuş gelir
benim üstüme yapar

kurt gelir
benim kolumu kapar

tavşan gelir
benim arabamın önünde donar
polis gelir
beni suçlu sayar
savcı gelir
beni içeri tıkar
entel gelir
beni başarısız sayar
annem gelir
beni başarısız sayar
sevgilim gelir
beni başarısız sayar
babam gelir
beni başarısız sayar
filozof gelir
beni başarısız sayar
hocam gelir
beni başarısız sayar

kapıdan girsem
bacadan çıksam
gelir yine beni kovalar
tonton kral
pffft!

ANLAŞILMAZ ŞARKI

azizim yeşillikler dilerim
gündüz gözüyle çok fermanteyim
krallar alışverişte görsün
yüzüme tükürseler yağmur derim.

bu dantel sehpalara
ayarlarımı hep oynar
kovalasın seni
pembe tavşanlar

zat-ı şahanenize saygılar, kaygılar
züğürtlük zadeliği bozar
münasip bir zamanınızda
her halta her bir kulp var

buralar çok iğreti
pişirelim kelleleri
tez vakitte inşallah
ışınlasın seni scotty

belki gelmiştir psikanaliz vaktim
divanda çocukluğuma dönebilirim
ölüm allahın emri, kontrastım bozulmasa
zaten ben bilinç'üstüsüz güneşlenirim

her bastona lazım bir topal
armudun iyisini sen al
istifle istifrağ ederim
kovalasın seni tonton kral

ya baltaya sap olmak icap ederse
girelim biz de ciddi bir işe
mezhebim geniştir vesselam
buluruz elbet bir meşgale

tut ki ilk günden geç geldim
zimmetime para geçirdim
sen beni kovamazsın
ben istifa ederim

KASIKTAN - her şey için tonton kral'ı suçladın, seviye düştü abi.

KARINDAN - yahu bu seviyeyi kim belirliyor?!
bu seviyeyi ben mi seçtim!
suyun bu tarafına ben mi geçtim?!

KAFADAN - şimdi de hiçbir şey için kendini suçlamadın, seviye yine düştü abi.

KALPTEN - esas bu kadar anlaşılmaz olunca düşmüyor mu seviye?

KAFADAN - o göreceli. anlamayana göre değişir. anlamayıp etkilenirse bohem sanatçı olursun, anlamayıp da beğenmezse müsvedde zanaatçı.

- benim taklidim benden daha mı güzel?
- *(onu taklit ederek)* benim taklidim benden daha mı güzel?

- *(onu taklit ederek, giderek bozularak)* benim taklidim benden daha mı güzel?
- *(onu taklit ederek, giderek bozularak)* benim taklidim benden daha mı güzel?
- *(onu taklit ederek, giderek bozularak, maymunlaşarak)* benim taklidim benden daha mı güzel?

KASIKTAN - aaa, bu şehrin zavallı çocukları mıyız biz? biz bu şehrin zavallı çocuklarıyız. bizim için dilimlenmiş ekmeklerimize bizim için süzölmüş balı sürüp, bizim yerimize sevişilmiş filmleri izleyerek orgazm olmaya çalışıyoruz. orgazm olmak bir dert olmaya başladı. her şeyin eşiği yükseldi. tat alamıyorum ben. bir tek ben mi tat alamıyorum? yemeğin tadı yok, neden, hormonlardan mı –*(fısıltıyla: hormon dedin seviye düştü!)* hormonlardan mı, havadan mı, sigara içiyorum ondan mı, her şeyden fazla yedim sanırım. artık tat alma duyumum uyarılması için çok uç bir yemek deneyimi lazım. artık orgazm olabilmem için çok uç bir film lazım. görüntü lazım. ben kendim sevişirken hiçbir şey hissedemiyorum. tat almadığım o yemeği yemek gibi. narsizm desem ne biçim narsizm bu, kendime dönükten öte kendime kısırdöngüdeyim, mütemadi mastürbasyundayım ama kendimi değil başkasını izliyorum, kendimi kendim olarak değil başkası olarak düşünüyorum, kendimden başkasıyken zevk alıyorum, kendim olduğum her an sıradan ve vasat olmaya mahkum gibi, tanrım çıldırmamak elde değil, biz bu şehrin çıldırmış çocuklarıyız. bu şehrin çıldırmış çocukları mıyız biz? biz bu şehrin çıldırmış çocuklarıyız. midesinde kocaman bir boşluk, doldurmaya çalıştıkça gayya kuyusu gibi büyüyen, derin bir çukur ruhumuz, biz bu şehrin çıldırmış, ve mutsuz, ve tatminsiz, ve pes etmiş, zavallı çocuklarıyız. solunacak zerre oksijen kalmamış gibi. diyorum ya, insanlar büyük devrimlerden önce böyle hissetmiş olmalı. bu daha fazla böyle süremez. boğuluyorum... benim de bir hayatta kalma güdüm var. gerekirse herkesi dibe çeker kafamı su yüzüne çıkarırım. *(çıkır)*

...

- neydi bu böyle, uf!
- hay!..
- çok sağlam oldu. bayağı yani. iyi misin?
- ilan etmeden girmeyin şuna ya! çok tuhaf oluyor. gerçek zannediyorum.
- of.
- öfke. azap. gazap.
- gerçek bir yere ulaşıyor gibiyiz.

KARINDAN - sende kızgınlığa çıktık, öfke var. ben, her şeyden, herkesten çok, microsoft word'e kızgınım. uydurduğun her kelimeyi yanlış kabul ediyor. allahı küçük harfle yazamıyorsun mesela. ha bir de senin yerine düzeltiyor. bu çok manidar. word bildiğin faşist bence. devrime word'u yakarak başlayabiliriz. sözcüklerimizi geri isteyelim. hata yapma, yanlış yazma ve çirkin olma hakkımızı geri alalım.

KAFADAN - bak... of! seviyede tehlikeli dalgalanmalar oluyor.

KARINDAN - senin şu mütemadi seviye uyarılarından olmasın o!

KAFADAN - bak, gel anlaşalım. büyük söylemlerde bulunmayalım, yani işte çirkin olma hakkımızı alalım, amanefendiyok barış güvercinleri filan; bunlar en iyi ihtimalle demode, en kötü ihtimalle kitlemizin bir kısmının tüylerini diken diken eden bir derecede banal. *(hep beraber banal gestusu yaparlar: BANAL!)*

KARINDAN -senin duymaktan hoşlanmıyor olman gerçekliği daha az gerçek kılmaz.

KAFADAN - ha bak bu güzeldi, böyle şeyler de. böyle şeyler de, sonra istediğin kadar word, metrobüs, araba filan gibi gündelik şeylerden ruhsal uyanışlar çıkart. anlaştık mı?

KARINDAN - metrobüsü ben demedim ki, sen dedin.

KAFADAN - bak, zeytin dalı uzatmaya çalışıyorum!!!

KARINDAN - ... asgari müşterek?

KAFADAN - mediokrasi.

- hah. güzel! güzeldi. ilan et!

- oyun ilan ediyorum!

- mediokrasi ya da “yerde bulsan da senin olmaz”

(üç tip oturmakta)

kararsız - dışarıya çıkıp yeni bir gelen olursa ben karşılayayım diyorum ama bir yandan da telefon çalarsa cevap vermek istediğim için bilemedim ne yapsam..?

kıtkanaat - dışarıda olsan bir dert, içeride dursan bir dert. ne yapalım. dışarı çıkarsan telefona biz bakarız. telefona sen bakarsan dışarı biz çıkarız.

duyarsız - ... hıhım...

kararsız - biri ararsa gel mi diyeceğiz, git mi diyeceğiz?

kıtkanaat - gelse bir dert gelmeseyse bir dert. işte... ne yapalım. gelirse gelmesiyle avunuruz. gelmezse yokluğuyla yetiniriz.

duyarsız - ... hıhım...

(telefon çalmasını oynarlar)

kararsız - mediokrasi diyarı, buyurun?.. ah? ... evet? burada her zaman sıkılabilir ama en azından güvende olabilir? ah? ... olabilir belki? ben sizi rezervasyonları alan arkadaşla bağlayayım mı?

kıtkanaat - mediokrasi diyarı, buyurun... hah... hizmetlerimiz hakkında sizi bilgilendireyim. ortalama bir eş, ortalama bir evde pişirdiği vasat kekle bekler. iş yerinde ortalamanın üzerine çıkma şansı veremiyoruz ama ortalamanın altına da inmemeye garantisine şükran duyulur genelde. “şöyle böyle” geçen hayatın “eh işte” sonuna gelindiğinde, beklenen ve sürprizsiz bir ecelle aramızdan ayrılır ve cenazede vasati kırk kişi olacağından emin, hayata gözler yumulur... harika... işleminizi onaylıyorum... *(duyarsıza uzatır)*

duyarsız - ... hıhım...

kararsız - ah? yeni gelenimiz mi var?

kıtkanaat - hah. yeni gelenimiz var.

duyarsız - ... hıhım...

yenigelen - merhaba!

kararsız - ah?

kıtkanaat - hah.

duyarsız - hmm.

(kıtkanaat yenigelenin boynuna yapma çiçek kolyesi takar)

kıtkanaat - hoş geldin.

yenigelen - teşekkür ederim. ne yapıyoruz?

kıtkanaat - seçeneklerimiz bol. güvenli-sevgi-dolu-eş ile maceralı-sevgisiz-pis-keş arasından birini seç otur.

yenigelen - teşekkür ederim. *(eşi seçer)* ... şimdi?

kıtkanaat - bu kadar işte. yeni gelen olursa diye bekliyoruz. senede bir kere de gök yürüyüşüne çıkıyoruz.

yenigelen - inanmıyorum, kulağa çok fantastik geliyor, harika! nasıl bir şey gök yürüyüşü?

kıtkanaat - bildiğin yürüyüşe benziyor, tek farkı yürürken göğe bakıyoruz.

yenigelen - ay ne güzel! söylenmemiş sözler, gidilmemiş diyarlar, keşfolunmamış varoluşlar aramak için, değil mi?

kıtkanaat - söylenmemiş sözlerin, gidilmemiş diyarların ve keşfolunmamış varoluşların bize ne kadar uzak olduğunu hatırlamak için.

yenigelen - ha... biraz üzgünsünüz galiba?..

kıtkanaat - yoo. gayet iyiyiz. sen de gel bak yürü bizle. insan gerçeği kabullenince daha huzurlu oluyor.

(gök yürüyüşüne çıkarlar)

yenigelen - *(bir süre arkadan yürüyüp göğü gözledikten sonra)* haklılar galiba. gökte yeni bir şey yok. varsa bile benim göremeyeceğim kadar uzakta. vazgeçmeli belki de. *(başını indirir, karşıya bakar... sonra da yere... bir şey görür gibi olur... bir şey görür! herkes göğe bakarken o yere bakarak yürümeye devam eder, bulduğunu takip eder; sevinç içinde...)* bir şey buldum! bir şey buldum! bir şey buldum!

kararsız - ah? emin misin?
kıtkanaat - hah, bulsan bir dert, bulmasan bir dert.
duyarsız - hmm.
yenigelen - ama emin gibiyim, sanki siz yanlış yere bakıyorsunuz, gökte değil yerde bir şey var, bakın!
kıtkanaat - baksak bakarız da, baksan bir dert, bakmasan bir dert.
kararsız - ben şimdi bilemedim, yeni bir şeye mi baksam, hep yaptığım şeyi mi yapsam?
kıtkanaat - yeni olsa bir dert, eski kalsa bir dert. hepimiz buraya bakarak böyle yürüyoruz. sen de yorma kendini. gel.
duyarsız - hıhım.
yenigelen - hıııı... sizinle gelmek çok güvenli ve rahat bir fikir. ama merakım da beni diğer yöne çekiyor. bilemiyorum. göklere mi baksam, yerleri mi arasam?.. hem sizle yürüyüp hem yere bakabiliyor muyum?
kararsız - ah? arada mı kaldı?
kıtkanaat - arada kaldı!
duyarsız - hıhı.
kıtkanaat - yine arada kalındı.
duyarsız - hmm. (*spiker edasıyla*) memlekette yine arada kalmışlık hali ilan edildi. bundan böyle vatandaşların kuzey ağzıyla konuşup güney adımlarıyla yürümeleri, batı kafasıyla düşünüp doğu kalbiyle hissetmeleri ve imbatta denize girmemeleri beklenmektedir. sağ gösterip sol vururken solak, kalan sağlara kadeh kaldırırken sarımsak, bayramlarda sulu zırtlak ağlak olanlara çeşitli nişanlar dağıtılacaktır. küçük kalabalıklar halinde toplananların daire, büyük kalabalıklar halinde toplananların piramit kurmaları beklenmektedir. tüm yarı ulus yarı tebaa, yarı kamış yarı koca dayağı, yarı çavuş yarı asker kaçağı... vatan-ümmet-izam-daşlarımızaaa bilimsel bir açıklamaylaaa hayırlı olsun, tututu maş'allah.

(alkışlar. sevinç. ilk baştaki pozisyonlarına geri dönerler. bu sefer yenigelen de aralarına katılmıştır. telefon çalar)

yenigelen - mediokrasi diyarı, buyurun. hııı! yok, canınızın yanmayacağına dair söz veremiyoruz. ama o tanıdık acıda çarpık bir güvence bulana kadar burada kalabilirsiniz.
kararsız - ah?
kıtkanaat - hah.
duyarsız - ... hıhım...
yenigelen - hıııı...

(aşırı sıkıcı bir meselden çıktıkları için)

- aaaa!

- aaaaa!

- bu ne bee!

- ne oldu çıktık mı oyundan? *(bu oyun o kadar sinir bozucu ki herkesin asabı bozulmuş durumda. çok yüksek oynanmalı.)*

KARINDAN - çıkalım, çok fenaydı, oynamaya dayanamadım. televizyon dizisi gibiydi... ayh! şey mi oldu...

KALPTEN - televizyon dedin seviye düşmedi çünkü televizyon neredeyse retro olmak üzere.

KAFADAN - evet, mesela word deyince de o kadar düşmedi çünkü o da daha yeterince söylenmedi ama metrobüs deyince stand up gibi olduk, demeyeceğim bir daha.

KARINDAN - neden, mültidisipliner olamaz mıyım? bak mesela mültidisipliner kelimesini kullanınca seviye biraz yükselmiş olmalı.

KAFADAN - yükselmez. artık onu herkes diyor. seviyeye oradan yürüyeceksen daha büyük kelimeler bulmak lazım.

...

KASIKTAN - siklotimik. hah. bunu bilmiyordun değil mi? sallamadım ama, küfür de etmiyorum, siklotimi diye bir hastalık var. şimdi in your face'e in your face! sahnede sik dedim ama küfür etmeden. sizce de daha radikal değil mi?

- hmmh aaaah!
- eeh! arınma!
- mediokrasi!
- aggr, bu mediokrasi oyunu bana hiç iyi gelmedi!
- hiç iyi gelmedi!
- arada kalan çok fenaaa! arada kalmışlık!

MEYMENETSİZ MUSİBET ŞARKISI

gece şerifleriniz hayrola
façasızın tez kellesi vurula
meymenetsiz musibet
ecelinden yardım bulamaya

dök bakalım koynundaki yılanları
gavurun dölü kovsun şeytanlarını
meymenetsiz musibet
bereketsiz toprağın kurtuluş mavalı

bataklık kayıkçısına heyamola!
batır gemilerini, alabora!
öldür herkesi, nehri kana bula!
şışsin cesetleri, salamura!

bahtı karam fasulyem
alnımdaki arsız lekem
kadersizime yetmez matem
talihsizim, tatsız mezem

gece yarısı, bu bir alamet
eşek arısı, kanatlı kıyamet
gözün çıksın, dilin şışsin, burnun düşsün, kulağın kopsun

tavuk karası
fenafillah
felaket

KASIKTAN - abi, çok fazla intihar-ölüm-umutsuzluk propagandası yaptın, ben bunun seviyeye olan katkısını tartışırım.

KARINDAN - sen aile kütüğünü de tartışırsın.

KAFADAN - hii aaagggrr! seviye can çekişiyor.

KALPTEN - hayır ama yani şiddeti estetize edince rahatsız oluyorum ben.

KARINDAN - ben mi ettim şiddete estetik, ben mi ettim? buraya gelene kadar kaç sinema, kaç tiyatro izledin sen!

KALPTEN - tamam. ben onlardan da rahatsızım. mutlu ve huzurlu bir insan olduğumu hiç iddia etmedim ki. ya da içinde bulunduğumuz dünyayı sevdiğimi filan...

KARINDAN - şimdi kim umutsuzluk propagandası yapıyor!

KAFADAN - aa, bunun içinden çıkılmaz ki ama! ne yapsak bir şeyin propagandası oluyor, birinin ekmeğine yağ sürüyor, birinin akşam yemeğinin tatlısını süslüyor. olmaz! hiçbir şey yapmamayı getirir bu, olmaz!

KASIKTAN - o yüzden kısaca arınma başlasın! arınma! aaah! arada kalmışlık! arınma!

KARINDAN - çıkmaza girdiğin her yerde arınma ilan etme! bunun için mi geldik? arınmaya mı geldik? başka bir işlevimiz yok mu bizim??!!

KASIKTAN - ben ondan mı bahsediyorum ben, neden bahsediyorum ben! ben seyirciyi arıtmak için mi buradayım, rafineride miyiz, beni aşağılayıp durma. ben kendi arınmamı ilan edip duruyorum; onlara güzel, samimi, bana ait, otantisitesi ölçülebilir gerçek bir deneyim vereceğim. başka alabilecekleri bir şey kalmadı! bitti çünkü bitti. öykü anlatma sanatını yaşatmaya yetecek vakit, nakit, tanrı vergisi yetenek ve anlatılanı dinleyecek bir kişi bile yok!

KALPTEN - peki peki peki, nasıl, şimdi gerçeklikle ilgili bir sorunumuz mu oldu?

KASIKTAN - nasıl bir sorunumuz mu oldu? hep yok muydu? otantiklik bulabiliyor musun sen bir yerde? bana gerçek gelmiyor hiçbir şey!

KAFADAN - gerçeğin sana gerçek gelmemesi gerçek olmadığı anlamına gelmez.

KALPTEN - hem sen... bir dakika. sahneden bahsediyorsa... peki, yani kırılmış ve müdahale edilmiş bir gerçekliği gerçekliğe yaklaştırmak.

KASIKTAN - burada şimdi yaptığımız gibi. kara kabareyi ilan etmek gibi. kabarelerin en karasını yapmak gibi. yaptığımızı yapmak gibi.

KALPTEN - bu tamam. ama maalesef ben hayattan da bahsediyorum sanırım.

KARINDAN - ama onun gerçekliğinde bir sorun yok ki.

KALPTEN - ama ben beğenmiyorum gerçekliğini. değiştirmek istedim.

KAFADAN - şekerim, gözlerini kapatıp devrim olmakta olduğuna yeterince inanırsan devrim olur diye bir şey mi var?

KARINDAN - ben de onu diyorum, yani kuşkusuz, hayatında bir değişiklik istiyorsan bunu çıkıp yapmalısın.

KASIKTAN - ama yapamıyorsun.

KALPTEN - çünkü yalnız değilsin.

KAFADAN - ve kurtuluşun da yalnız olamaz.

- neyse odur (*büyük bir uyanış yaşanır*)
- neyse odur neyse odur neyse odur!
- neyse odur!
- neyse odur!
- neyse odur, ney-se o-dur, ney-se o-dur.

KASIKTAN - o zaman onlara çin malı olmayan bir şey ver.

- (*hep beraber aynı anda çin gestusu yaparak*) ÇİN!

KALPTEN - hihhi!

(*seyirciye bakarak, o doğal anlardan*)

KARINDAN - e, bence bitirelim artık o zaman.

KALPTEN - evet, evet... şey rahatsız etti mi? yakınlık? yakınlık seviyesinin fazla olması?

KASIKTAN - hmm. biraz çıplak hissettirdi evet.

....

KALPTEN - sizce başı sonu filan olan bir şey anlatmadık diye seviye düştü mü?

- hıı...

- hadi ya...

KARINDAN - arada bir sürü bir şey anlattık ama? oyun filan yaptık...

KALPTEN - öyle de ne bileyim, bütün olarak bir giriş gelişme yok filan ya... bir sonuca varacak mıyız?

KAFADAN - ama bir dakika! sen hiç mi kişisel gelişim kitabı okumadın! vardığın yer değil, yolculuk önemlidir!

KALPTEN - yolculuk önemlidir.

- *(aynı anda yolculuk gestusu yaparak hep birlikte)* YOLCULUK!..
- yolculuk? yolculuk!

KALPTEN - kesin önemlidir, yolculuk önemlidir ama izlenmeye değer mi onu bilemiyorum.

KASIKTAN - ya seviye... düşmemiştir ya... artık herkes böyle yapıyor yani...

KAFADAN - işte belki o yüzden düşmüştür seviye...

KARINDAN - hayır, canım biz hiç yapılmamış bir şey mi yapacağız dedik...

KALPTEN - bu anlaşılabilir mi?

KAFADAN - anlaşılabilir bence. yani biraz daha açıklarsak artık sanat olmağımızı yitirecek.

KARINDAN - ya bu nasıl bir dil, silah "olmağımızı", sanat "olmağımızı", word sana hata vermedi mi bunu yazarken?

KALPTEN - *(kendi kendine gestus yapar)* OLMAKLIK!

- ne yaptın öyle?

KALPTEN - ne bileyim, siz de girersiniz diye düşündüm?

- oyunla mı bitirelim, arınmayla mı?

- oyunla. oyunla.

- oyun ilan ediyorum.

- evet. o zaman... dibe vuran adam ya da astronominin hikmetleri.

(canlandırıyorlar)

adilcevaz köyünde
bir garip delikanlı
dizdarın kızını kaçıırıp da
evlendi,
düşüne biri imam
üç kişi davetliydi
ama taze aşıkların gözü
padişah sofralarında değildi.

gel gör ki bir gün padişahın gözü
onların sofrasına geldi
arttırdı zalim
vergileri
bizimkilerin belleri

büküldükçe büküldü
delikanlınınki aç karınla çalışmaktan
kızın, karnındaki yeni candan.

delikanlı fazla geçmeden anladı ki
müstakbel babaların biraz da kaderi
namusla kazanacaksa eğer ekmeğini
aç kalacak, açıkta kalacak, hem de tek başına değil,
kadını, çocuğuyla birlikte.

adilcevaz köyünün en karanlık adamı
cüzzamlı cabbar
yüzü peçeli, her zamankinden daha gaddar
bizim delikanlıyla birlikte
açlıktan nefesi kokan bir ordu genç için
yapmıştı şimdiden planlarını
kapısına dayandıklarında hiç şaşırmadı
her birine verilecek çeşitli görevleri vardı
söylentiler cesetler, yağmalar, yakılan köyler, kan akan derelerden,
afyondan, esrardan ve beyaz kadından bahsediyordu

bizim delikanlı cüzzamlı cabbar'ın kapısına gittiğinde
işte beyninde bunlar yankılanıyordu
cabbar'ın en son işini halleden çocuk
bir çuval altın için satmıştı akıl sağlığını
o yüzden delikanlı bir yandan da tir tir titriyor
en kötüsünü bekliyordu
kendi payına düşen görevi öğrendiğinde
tuhaf bir hayal kırıklığı yaşaması bundandı.
tek yapması istenilen bir çukur kazmasıydı
ne mezara gömülecek müstakbel cesedi
kendisi ceset haline getirecekti
ne de ölü et yığınının
kendisi gömecekti
o sadece çıkıp dağa
bir çukur kazacaktı
çukur mezar gibi de olmayacaktı

bir şeyler yanlış görünse de
delikanlı çukurun neye yarayacağını sormamanın
hissetti daha hayırına olacağını

aldı kazmayı küreği
vurdu kendini dağa
şöyle tam dolunayın altında
iyisinden bir yer seçti
başladı kazmaya
cabbar başında belirdi
birkaç saat sonra
devam et dedi

biraz daha

cabbar - devam et biraz daha

delikanlı kazıyor
başta kafası rahat
kalbi hoştu
kolları yoruldukça
bir huzursuzluk
midesine oturdu

delikanlı - cabbar, daha ne kadar var?

cabbar - sen kaz, daha var.

delikanlı sabaha kadar kazdı
karısının sesini de duyuyor
kuyu gibi çukurun dibinden

karısı - cabbar, aşağıda ne var?

cabbar - sen kaz, daha var!

delikanlı altınları alamamaktan korkuyor
kolunda derman kalmadı
ama karısı da bağılıyor
karısı - vazgeçme sevgilim,
az kalmış olmalı
bir şey görebiliyor musun?
bir tünel miymiş orası?
delikanlı - ah, bilmiyorum sevgilim,
çok karanlık burası

çukur kaz kaz bitmiyor,
cabbar durma diyor
sabah öğlene
öğlen akşama dönerken artık
bir lokma bile yememiş
bayılmak üzere delikanlı
birden büyük bir öfkeye kapılıyor
karısı, dizdar, padişah, cabbar
hepsi gözünün önünde dönüp duruyor,
delikanlı kendi mezarını kazıyormuş gibi hissediyor
delikanlının içinde bir şeyler kopuyor
karısı bağılıyor
karısı - sevgilim, aşağıda ne var?
bu damla bardağı taşıyor
delikanlı öfkeden kudurmuş
ama hiç takati kalmamış
pes ediyor

delikanlının eli açılıyor
kürek düşüyor
dizlerinin üstüne oturuyor
delikanlı - ah. dibi buldum
benden bu kadar

yüzüstü düşüyor...
dönüyor ve günlerdir ilk kez
yukarıya bakıyor...

karısı - sevgilim aşağıda ne var?

...

delikanlı - yıldızlar!

...

(karanlık. müzik girer, bir süre şarkısız devam eder.)

SON ŞARKI

KASIKTAN

ben küçükken okulda
yalnız oturdum sınıfta
kimse yalnız olmayı sevmez
o yüzden acırlardı bana

bugüne dek saklanmış olabilirim
kendimden utanacak değilim
ama son şarkıda yalnız kalmak istersem
bunu yapabileceğimden emin gibiyim

KALPTEN

kodamanları dövdüm de
bir tek sıska kaldı
en rahat onu döverdim de
dayak yeme ihtimali de vardı

bugüne dek korkmuş olabilirim
kendimden utanacak değilim
ama son şarkıda kavga etmek istemezsem
bunu yapabileceğimden emin gibiyim

KAFADAN *(oyun boyunca hiçbir şarkıyı solo söylememiştir)*

(resitatif)

ilk sahneye çıktığımda
müzikal oynuyordum
şarkı söylemeye bayılıyordum da
hep detone oluyordum

acıyarak kendime dedim

sınırların bu, kabul edelim
gençlik hayali, bu da geçer
şarkı söylemezsin olur biter

bugün hâlâ sahnedeyim
istersem şarkı da söylerim
arkadaşlarım burada girerler
ve benimle birlikte söylerler

(birlikte)

bugüne dek pes etmiş olabilirim
kendimden utanacak değilim
ama son şarkıya girmek istersem
bunu yapabileceğimden emin gibiyim

(birlikte)

bir sahneyi işgal ettim on gün önce
ne yapalım kimse anlamasa bile
hepimiz öleceğiz nasılsa
hem sahnede olmak harika

bugüne dek başaramamış olabilirim
kendimden utanacak değilim
ama son şarkıda eğlenmek istersem...

dans etmek istersem
devrimden bahsedersen
daireler çizersem
kafeslere girersen
yavaşlamak istersem
alkış almak istersem
selam vermek istersem
bunu yapabileceğimden
emin gibiyim!

SON

armağana davet: bu metinde kopirayt yok, kopileft var. kendi ihtiyaçlarınızı gözeterek metni çoğaltabilir, paylaşabilir, sahneleyebilirsiniz. bunu yaparsanız kaynak belirtmeniz, topluluğumuzun ve yazarın adını anmanız, bizim deneyimimizi onurlandırır, görülme, takdir, anlaşılma ihtiyaçlarımızı gözetir.

kara kabare, oyunlarını armağan ekonomisiyle seyirciyle buluşturan, kendi içinde şiddet ve hiyerarşi üretmeyen, güzel bir dünya hayal eden ve bu dünyayı hemen şimdi burada deneyimlemenin yollarını araştıran bir topluluk.¹ bu oyun da okuyucuya, tiyatrocuya can-ı

¹ topluluk öyküsünü okumak isterseniz: <https://karakabare.com/topluluk-oykusu/>

gönülden armağan ediliyor ve *belirli* bir karşılık beklenmiyor. bununla birlikte bu oyun kalbinizde bir yerlere dokunuyorsa, eğer gerçekten içinizden gelirse yazara ya da topluluğa bir armağan vermek konusunda sizi cesaretlendirmek isteriz.

bu armağan şu şekillerde olabilir:

- para armağanı
- herhangi bir bilginin, nesnenin, deneyimin, mekanın paylaşımı
- topluluğun gelecek oyunlarına katkı (para, tasarım, tanıtım, prova alanı, sahne gibi)
- atalık tohum
- içinizden gelen başka herhangi bir şey

bu metinde geçen her türlü çalışma/pratik hakkında bilgi ya da destek isterseniz, kendi topluluğunuzda bu çalışmaları denemek için fikre ya da deneyime ihtiyaç duyarsanız, ya da topluluğumuza katılmak isterseniz, bizlerle bağlantıya geçebilirsiniz.

yazarla iletişime geçmek için:

sirvanakan@gmail.com

toplulukla iletişime geçmek için:

iletisim@karakabare.com

topluluğa katılmak için:

<https://karakabare.com/niyet-mektubu/>